

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*

GUIDELINES FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN
ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLES OF PHILOSOPHY SUFFICIENCY
ECONOMY OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS IN
PHUNPHIN DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

พรธฤทกมล คงทอง¹, สันติ อุนจะนำ² และ ทิพมาศ เสวตวรโชติ³

Phadtakamon Kongtong¹, Santi Aunjanam² and Tippamas Sawetworachot³

¹⁻³มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

¹⁻³MahaMmakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

Corresponding Author's Email: lookkaew110@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา 3) เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน จาก 38 สถานศึกษา ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยทำการใช้สูตรเครชีและมอร์แกน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน รวม 14 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ใน

* Received 11 April 2024; Revised 22 April 2024; Accepted 22 June 2024

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสังเคราะห์เป็นความเรียง

ผลการวิจัย พบว่า

1) สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.03

คำสำคัญ การบริหารสถานศึกษา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research aimed to investigate : 1) To study the conditions of educational institution administration according to the philosophy of Sufficiency Economy of educational institution administrators. 2) To present educational institution administration guidelines based on the philosophy of sufficiency

economy for educational institution administrators. 3) To evaluate educational institution administration guidelines according to the philosophy of Sufficiency Economy of educational institution administrators. Using quantitative and qualitative research methods. The sample group included administrators and teachers of educational institutions in Phunphin District. Under the Suratthani Primary Educational Service Area Office 2. A total of 219 students from 38 educational institutions. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan formula. 7 experts and 7 adept for a total of 14 people. The research tools were a questionnaire, 5-level rating scale, interview form, and assessment form. Statistics used in quantitative data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. Statistics used in qualitative data analysis include descriptive statistics. By analyzing content analysis and synthesize it into an essay.

The research result was as follows :

Conditions of educational institution administration according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions in Phunphin District. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, it was found that overall and in each aspect at a high level The average values are arranged from highest to lowest in terms of personnel management according to the philosophy of Sufficiency Economy. Budget management according to the philosophy of Sufficiency Economy General administration according to the philosophy of Sufficiency Economy and academic administration according to the philosophy of Sufficiency Economy.

Guidelines for school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school administrators in Phunphin District Under the jurisdiction of the Suratthani Primary Educational Service Area Office 2 , by experts, consisting of 4 areas: academic administration according to the philosophy of Sufficiency Economy; Budget management according to the

philosophy of Sufficiency Economy Personnel management according to the philosophy of Sufficiency Economy General administration according to the philosophy of Sufficiency Economy.

Level of suitability of educational institution administration guidelines according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions in Phunphin District. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, overall, it is appropriate. Accounting for 97.03 percent.

Keywords: Educational institution administration, Philosophy of Sufficiency Economy, Educational institution administration according to the philosophy of sufficiency economy

บทนำ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลากหลายรูปแบบ การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ ในปัจจุบัน ในส่วนของประเทศไทย ก็ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะสำคัญที่สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศ เป็นไปตามศักยภาพของแต่ละบุคคลเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยมี จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาคือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด พวกเขาทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศ ทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุก ช่วงวัย สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดย มี

วิสัยทัศน์ คือ "คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลก ศตวรรษที่ 21" (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด ช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ พระองค์ได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้รอดพ้นและให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งพระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดพึ่งตนเอง จะเห็นได้จากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ ตั้งแต่ พ.ศ.2517 เป็นต้นมา พบว่า เพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ โดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และไม่ประมาท ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาและการมีคุณธรรมในการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้ รู้จักกันดีภายใต้ชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง (กันตยา มานะกุล, 2550) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้บุคคลได้มีความสุข สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมั่นคง รู้จักนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้วางแผนและดำเนินการด้วยความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดคุณค่าใหม่ในการดำรงชีวิต ให้บุคลากรอยู่ดีมีสุขและสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์, 2552) ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้บริหาร บุคลากรด้านการศึกษา นักศึกษา และนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำแนวคิดดังกล่าว มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เริ่มมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้นำเนื้อหาเกี่ยวกับ “หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เข้าสู่หลักสูตร การบริหารสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารงานจะต้องมีการวางกลยุทธ์ให้ดี มีความรอบรู้ และปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างรวดเร็วทันทั่วทั้งที่ ในการดำเนินงานของฝ่ายบริหารทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กำหนดกรอบแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 - 2570 กลยุทธ์ที่ 3 กล่าวถึงยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีแนวทางการพัฒนาข้อที่ 6 ว่าด้วยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2565) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาที่มีความจำเป็นต้องยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ ความพอเพียง ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม เพื่อให้จัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพเป็นมา และนโยบายแนวทางการพัฒนาข้างต้น เพื่อพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาได้มีแนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่บนความพอประมาณ พอดี ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีเหตุผลในการตัดสินใจ ดำเนินงาน ทั้งมีการวางแผนงานที่เป็นระบบเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้สถานศึกษาสามารถก้าวต่อไปในทุกสถานการณ์ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะสถานศึกษาเป็นสถาบันหลักในการบ่มเพาะ ปลูกฝังจิตใจของเด็ก ๆ ให้เติบโตขึ้นเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นที่ 1** ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และคณะครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 38 สถานศึกษา แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 38 คน และครู จำนวน 349 คน รวมทั้งสิ้น 387 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 219 คน จาก 38 สถานศึกษา ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยทำการใช้สูตรเครซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และทำการสุ่มอย่างง่าย

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานปัจจุบัน และตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1. การบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. การบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Checklist) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's scales)

1.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1.3.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้หลักการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยได้รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

1.3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

1.3.3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

1.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความตรงเชิงเนื้อหา

1.3.5 ปรับปรุงข้อความคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 - 1.00 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.988

1.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1.4.2 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ผ่าน Google Forms เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

1.4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ผ่าน Google Forms ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ทั้งหมด 219 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.5.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการโดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน และประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ เป็นรายชื่อโดยใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ขั้นที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการนำเสนอแนวทางแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ปรากฏ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนางานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์ โดยใช้ลักษณะคำถามประเภทปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 แนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา

2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มาใช้ในการสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา ข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม นำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะจง จำนวน 7 คน และขออนุมัติหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศกราช เพื่อขออนุญาตการสัมภาษณ์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการนัดหมาย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. ขั้นที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมของแนวทางแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ราชครู ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประเมิน หรือพัฒนางานด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสม เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน และตอนที่ 2 การประเมินแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงเนื้อหา ข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.2 สร้างแบบประเมินในการประเมินความเหมาะสม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม นำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเลือกผู้ประเมินแบบเจาะจง จำนวน 7 คน และขออนุมัติ หนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศกราช เพื่อขออนุญาตการสัมภาษณ์ไปยังผู้เชี่ยวชาญ

3.4.2 ผู้วิจัยส่งแบบประเมินความเหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กับผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปรากฏผลเป็นภาพรวม รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม

สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.44	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.42	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.43	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.49	มาก
รวม	4.26	0.41	มาก

จากตารางที่ 1 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.41) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.43) รองลงมาด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.42) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.44)

ตอนที่ 2 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้วิจัยได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 แนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่สู่การจัดการเรียนการสอน ทำได้โดยการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโดยกำหนดเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ สถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงและเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายในหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนตามหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรมในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพื้นฐานการดำรงชีวิตของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและปลูกฝังการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

1.2 มีข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ นำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรู้คุณค่า อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการสร้างภูมิปัญญามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นคุณค่าของท้องถิ่นตนเอง เน้นการสืบสานภูมิปัญญาไทย สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสังคม และวัฒนธรรม และสร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนโดยการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน

1.3 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นำไปสู่การ

ปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ สร้างความตระหนักในการดำเนินชีวิตแบบไม่ประมาณ ใช้ความรู้ มีการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ ให้สอดคล้องกับหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทำให้ครูมีแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ที่เน้นทางทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ

1.4 แนวทางการติดตามการดำเนินงานและนำผลการติดตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ แต่งตั้ง/มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดทำตัวชี้วัดประเมินคุณภาพภายในตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นิเทศติดตามการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ จัดรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องแบบกัลยาณมิตร ซึ่งจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานดังกล่าวมีปัญหาอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ปัญหายังไร โดยใช้หลักเหตุและผล ส่งผลให้สามารถนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงการทำงานของแต่ละกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาด้วยความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งอาศัยความรู้และคุณธรรม นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ มีการศึกษาระเบียบการบริหารจัดการงบประมาณให้แม่นยำ ชัดเจน จัดประชุมผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะปานกลางเพื่อนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน กำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณที่มีงานใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความคุ้มค่ามากที่สุด โดยลำดับตามความสำคัญของสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการควบคุมตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างถูกต้อง และจัดทำแผนงานรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ

2.2 แนวทางในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงาน แผนงบประมาณของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ปลุกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน ติดตามการดำเนินกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง เป็นการควบคุมงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด มีการบริหารงบประมาณโดยยึด หลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส และซื่อสัตย์สุจริต

2.3 วิธีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมกับ ทรัพยากรที่มีอยู่ นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ การศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการ สนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภท ตลอดจนเงื่อนไขการขอรับสนับสนุน แต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ คำนึงถึงสภาพความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเป็นหลัก เน้นการมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการศึกษาและใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามประเภท เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุก ด้านอย่างแท้จริง ประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อ การศึกษาร่วมกัน กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจ ชักชวนประชาชน เอกชนหรือ หน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจ สนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา ติดตาม ประเมินผล และสรุป รายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.4 แนวทางการติดตามและนำผลการติดตามการบริหารงบประมาณมาพัฒนาและ ปรับปรุงสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มี การนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์ทุกระยะ ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบ ติดตาม การใช้งบประมาณให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและเป็นปัจจุบัน มีแผนรับรอง การใช้งบประมาณต่าง ๆ ที่โปร่งใส สรุปและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้

3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ กำหนด ระเบียบและแบบแผน ข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีวินัยและมีคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง กำหนดบทบาทหน้าที่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ทุกคนรับทราบหน้าที่ของตนเอง มีส่วน

ร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน และการประเมินผล สถานศึกษามีครูแกนนำทำหน้าที่เป็นวิทยากร ให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับคณะครูและนักเรียนแกนนำเพื่อขยายผล ขั้วเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนา บุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ ส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เปิดโอกาส ให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เปิดใจยอมรับฟังผู้อื่น ทำความเข้าใจในหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรได้รู้จักการหา ความรู้รอบตัว ด้วยการอบรม ประชุม ศึกษาดูงานที่ได้รับการยอมรับ ผู้บริหารควรใช้หลักธรรม มาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร

3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ และนำเสนอในที่ประชุมกลุ่ม นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสู่ นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เช่นกันนอกจากนี้ยังจัดให้มีการรวมกิจกรรมที่ส่งเสริมหลัก พอเพียงในโรงเรียน ถอดบทเรียนจากเรื่องง่าย ๆ หรือเกิดแนวคิดจากการปฏิบัติจริง ดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุค ปัจจุบัน และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

3.4 วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้ ดำเนินการผ่านกิจกรรม สร้างขวัญกำลังใจ การมอบรางวัล การกล่าวชมเชยในที่ประชุม การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ มีกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลตัวอย่าง และส่งเสริมผู้กระทำความดีในการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ บุคลากรทุกคนมีส่วนรับรู้ในผลการประเมินการปฏิบัติงาน มี การติดตามผลการดำเนินงาน โครงการ และนำผลจากการติดตามการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ จัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษา จัดระบบการบริหารงานทั่วไปให้มีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ สอดคล้องกับนโยบายแผนปฏิบัติงาน/การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุงอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้โดยใช้หลักความปลอดภัย ความคุ้มค่า และประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก มุ่งเน้นการใช้งานที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด มีการบริหารจัดการด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียน บุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ พัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์และจัดการแหล่งเรียนรู้ให้มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มั่นคง อยู่เสมอ

4.2 แนวทางในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ อบรมให้ครูเข้าใจกระบวนการผลิตสื่อเทคโนโลยีรวมถึงการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกวิธี ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อออนไลน์สื่อมัลติมีเดีย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน อยู่เสมอ และอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมร่วมกัน มีการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียนทุกชั้น เลือกใช้สารสนเทศให้ครอบคลุมในทุก ๆ งาน มีการจัดตารางการให้บริการเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม มีการกำหนดให้ครูเรียนรู้การใช้ระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์รวมถึงพัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอนผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ ฝึกการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา กำหนดให้มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารอยู่เสมอ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

4.3 แนวทางในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้ สร้างสัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยส่งคณะครู นักเรียนไปเรียนรู้วิธีการประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากหมู่บ้านหรือชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนา การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านช่องทางสื่อสาร สารประชาสัมพันธ์ กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง การประชุมหมู่บ้าน ในการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้ชุมชนต้องการสนับสนุน ให้ความร่วมมือ เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา จัดกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

ตอนที่ 3 ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน แบบประเมินความเหมาะสมเกี่ยวกับการประเมินแนวทางการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ผลปรากฏผลดัง ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	ความเหมาะสม	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6	92.86
3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	100.00
รวม	6	95.24
	7	97.03

จากตารางที่ 2 ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน โดยภาพรวม มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.03 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 92.86 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 95.24

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีรัตน์ ทองเข้ม (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านห้วยวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านห้วยวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการปฏิบัติและเป็นจริงรายด้านจากสูงสุดไปหาต่ำสุดได้ ดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า ระดับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารวิชาการ

2. ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มี 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากในทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่มีเนื้อหาครอบคลุมในแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามสภาพการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์สร้างแบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง พบว่า แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ดังต่อไปนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับหนึ่งที่หนึ่ง คือ ผู้บริหารควรมีการสร้างความรู้และความเข้าใจไม่ควรรีกรูปแบบ อันดับที่สอง คือ ควรมีเน้นความถูกต้องและปฏิบัติตามระเบียบของทางโรงเรียน อันดับที่สาม คือ ผู้บริหารควรมีการเรียงลำดับความสำคัญของงาน โดยพิจารณาความต้องการที่แท้จริงและความเป็นไปได้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับหนึ่งที่หนึ่ง คือ ผู้บริหารควรมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการทำงาน และอันดับต่อมา คือ ควรมีความโปร่งใสในการทำงานและดำรงตนอย่างพอเพียงและไม่ควรฟุ่มเฟือยและไม่เสี่ยง ด้านการบริหารงานบุคคล มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับหนึ่งที่หนึ่ง คือ ควรมีการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถและแบ่งงานให้ตรงกับผู้รับผิดชอบ อันดับที่สอง คือ ควรมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้และทันต่อเหตุการณ์ อันดับที่สาม คือ ควรให้ส่งเสริมครูให้มีการพัฒนา

ความรู้อย่างต่อเนื่อง, ควรมีการสร้างควมสามัคคีในหมู่คณะและผูกจิตสำนึกให้ผู้บริหารและครูมีจิตสำนึกให้รักองค์กร และด้านการบริหารงานทั่วไป มีผู้ให้แนวทางการบริหาร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง คือ ควรมีการประชุมชี้แจงหลักการให้เข้าใจตรงกันและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและอันดับต่อมา คือ ควรมีการประชุมวางแผนการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีมและควรยึดหลักธรรมในการบริหารงาน

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ระดับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ดำเนินการตามขั้นตอนแนวทางการพัฒนา โดยการศึกษาวิเคราะห์สภาพแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครอบคลุมขอบเขตของการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์สภาพ และการนำเสนอแนวทางทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพุนพิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 นำแบบประเมินมาใช้กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรรัตน์ มาตย์แทน (2564) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยรวมมีความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สรุปสาระสำคัญจากข้อเสนอแนะ การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โดยอิงข้อมูล เอกสาร หลักฐานการพัฒนาของสถานศึกษาต้นแบบการ

พัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พอเพียง ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจริง จึงส่งผลให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ถือว่ามีเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอพนมพิณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยดำเนินงานด้วยหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย **1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** ประกอบด้วย 1.1 สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม พร้อมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ 1.2 พัฒนา สนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาเกิดทักษะการคิดโดยใช้หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นรูปธรรม มั่นคงและยั่งยืน 1.3 ขยายผล และคงสภาพการเป็นสถานศึกษาพอเพียงของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างของชุมชนอย่างยั่งยืน 1.4 นำแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา **2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** ประกอบด้วย 2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา 2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

- กนกกาญจน์ ฉวีวงศ์. (2552). การศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กันตยา มานะกุล. (2550). การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอมะจันท์ จังหวัดเชียงราย. ใน ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตรรัตน์ มาตย์แท่น. (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารจัดการการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- มาลีรัตน์ ทองเข้ม. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สุราษฎร์ธานี : ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. เรียกใช้เมื่อ 11 ธันวาคม 2566, จาก <https://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017-EdPlan60-79.pdf>.
- อรดี ทิพย์พิทยานุวัฒน์. (2564). การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำปาง. ใน สารนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.